

Gnojilni poskusi z umetnimi gnojili.

Pri gnojenju z umetnimi gnojili je največ neuspehov vsled nepravilnega ravnanja z njimi, nepoznanja njih učinka in kakovosti domače zemlje. Kmetovalec, ki hoče pri gnojenju imeti gotov uspeh in na vsak način tudi dobiček, mora najprej na lastnem zemljišču izvajati poskuse z umetnimi gnojili. Šele na podlagi teh se bo prepričal, kako mora gnojiti, da mu bodo donasala gnojila največjo korist.

Poudariti je pa treba, da se morajo gnojilni poskusi izvajati natančno in skrbno, zakaj samo tedaj dosežejo svoj namen. Površnost tukaj ni na mestu in je škoda vsakega dela, ki ni izvedeno po predpisih.

Za gnojilni poskus je izbrati zemljišče, ki ima povsod enako zemljo ter ni podvrženo povodnji ali kakim drugim uimam. Tla naj bodo povsod enakomerno pognojena in enako obdelana. Zaradi vidnejšega učinka gnojil je bolje vzeti manj zagnojeno zemljo, oziroma še rajši tako, ki je v slabem stanju.

Na tako izbranem zemljišču je določiti poskusne parcele, najbolje v izmeri od 100 četvornih metrov, ker se tako male površine dajo lažje pregledati in opaziti učinek gnojil, kakor je tudi pridelek lažje stehtati in oceniti. Končno je tudi računanje uspeha na ha lažje, ker ga je treba samo stokrat povečati.

Parcelo od 100 m² dobiš, ako odmeriš del njive v širini in dolžini od 10 m, ali pa 20 krat 5 metrov, ali 12½ krat 8 m. Vsak poskus imej najmanj po 2 parceli in vsako parcelo je ob koncih zakoličiti s primeroma dolgimi kolci, ki jih je trdno zabiti v zemljo, da se ne dajo tako lahko

izruvat. Kolci morajo ostati na mestu tako dolgo, dokler se pridelek ne spravi.

Priporoča se tudi med obema parcelama pustiti 20 cm širok prazen pas, da jih je lažje ločiti.

Preprosti poskusi imajo po dve parceli: prva ni gnojena, druga pa gnojena z gnojilom, n. pr. s čilskim solitrom ali z apnenim dušikom, ali s Tomasovo žlindro, ali s superfosfatom, ali s kalijevo soljo, ali s kakim drugim umetnim gnojilom. Če pa gnojimo k okopavinam, ki dobijo tudi hlevski gnoj, tedaj ga moramo enakomerno potrositi po obeh parcelah.

Pri gnojenju druge parcele je skrbno paziti, da se gnojilo potrosi po vsej ploskvi enakomerno in da nikakor ne pade na prvo parcelo. Da je to delo lažje vršiti, pri priporoča gnojila, ki niso dovolj drobna, zdrobiti. Če imamo male količine močno učinkujočih gnojil, ki jih moramo potrositi, tedaj jih zmešamo s pepelom, s suho zemljo ali s peskom, ker se na ta način dajo lažje in enakomerneje potrositi. Pri obdelovanju zemlje in oskrbovanju rastlin moramo obe parceli enako in istočasno obdelati.

Ko je treba spraviti pridelek, je najprej to storiti na zemljišču okrog obeh parcel; potem šele onega iz vsake parcele posebej, ki ga tako zaznamujemo, da je izključena vsaka pomota. N. pr. pri žitu označimo snope vsake parcele posebej z različnobarvnimi trakovi. Ko se je žito osušilo, stehtamo najprej snope in, ko jih omlatimo, pa čisto zrnje. Razlika nam da pridelek slame. Šele tehtnica nam pokaže pravi učinek gnojenja. Brez tehtnice je vsak gnojilni poskus brez

vrednosti. Ocenitev na podlagi površnega pregleda nas navadno vara.

Po stehtanju pridelka vsake parcele posebej sledi zapisnik, v katerem navedemo rastlino, pri kateri smo izvedli gnojilni poskus in še naslednje podatke: Kdaj je bilo dotično zemljišče gnojeno s hlevskim ali kakim drugim gnojilom, kdaj posejano ali posajeno in kdaj pognojeno. Kdaj smo pridelek spravili, kakšno vreme je bilo tekom rasti, kakšna razlika je bila opaziti pri obeh parcelah ob času rasti, morebitni škodljivci in bolezni, množina in kakovost pridelka. Po potrebi se dodajo tudi še druge primerne pripombe.

Tak zapisnik je kmetovalcu dober učna knjiga, iz katere se bo natančno poučil, kako mora gnojiti posameznim rastlinam, da bo imel dobiček.

Tako je postopati pri izvedbi preprostih gnojilnih poskusov z eno vrsto umetnih gnojil. Če se pa posestnik hoče prepričati, kako učinkujejo razna umetna gnojila skupno, tedaj bo izvedel primerjalne (demonstrativne) gnojilne poskuse. Pri teh poskusih je odmeriti več parcel po 100 m², izmed katerih ostane ena negnojena, druge pa je gnojiti z različnimi umetnimi gnojili. Označimo n. pr. dušičnata gnojila (čilski soliter, žveplenokisli amoniak, apneni dušik) s črko N, fosfornata gnojila (superfosfat, Tomasova žlindra, kostne moke) s P, kalijeva gnojila (kalijeva sol, kajnit) s K, tedaj bi bil tak primerjalni poskus takle:

Parcela	A	B
I.	brez gnojenja	brez gnojenja
II.	N	NP
III.	P	NK
IV.	K	PK
V.	NPK	NPK

Pri poskusih A se hočemo prepričati, katero gnojilo primanjkuje zemlji in kako učinkujejo vsa gnojila

skupno; pri poskusu B pa, katera gnojila skupno se najbolj izplačajo.

Drugače je pri teh poskusih prav tako natančno postopati, kakor pri preprostih. Predvsem je pa paziti, da se enakomerno in pravočasno obdelujejo vse parcele, pridelek z vsake posebej stehta in zabeleži ter natančno vodi navedeni poskusni zapisnik.

Ko smo se s preprostimi ali pa s primerjalnimi poskusi prepričali, katera gnojila najbolj učinkujejo in katera se najbolj izplačajo pri posameznih rastlinah na njivah in travnikih, v vinogradu in hmeljniku, jih bomo lahko mirno začeli rabiti v večji meri.

To je gotovo, da danes ne more kmet izhajati brez uporabe umetnih gnojil, je pa tudi res, da jih ne more pravilno uporabljati, če se ni sam prej prepričal z gnojilnimi poskusi o njih učinku in o njih dobičkanosti.

Kaj bo z ozimino?

Tako se s strahom vprašuje marsikateri kmetovalec in komaj čaka, da bo sneg skopnel. Res je, velika nevarnost je za letošnjo ozimino, ko že tako dolgo in tako visoko leži sneg na njej in jo mráz pritiska tako hudo kakor le enkrat pred 49 leti. Naravno je, da bo vsaj nekoliko zredčena, če ne bo hujše trpela in vsa pomrzla, kar pa upamo, da se ne bo zgodilo. Na vsak način ji bo treba pomagati, da ne bo ostala njiva prazna. Toda kako?

Če bomo opazili, da je pšenica samo zredčena, tedaj si lahko še pomagamo. Najprej potrosimo ob suhem vremenu in na suho zemljo na hektar (1¼ orala) 100–120 kg, kvečjemu 150, čilskega solitra in (če nismo že jeseni) še 200 kg superfosfata. Potem pa z njivsko brano dobro prebranajmo in na to še z lahkim valjarjem pritisnemo rastline ob zemljo. S tem je to spomladno delo končano in mirno lahko čakamo na pridelek.

Zgodi se pa tudi lahko, da je ozimna pšenica oziroma rž tako redka, da nam ne more dati dovolj pridelka, naj jo še tako gnojimo, na drugi strani pa jo je vendar škoda preorati. V tem primeru bomo njivo ravno tako pognojili kakor zgoraj navedeno, potem pa podsejati z jaro pšenico oziroma jaro ržo in nato tudi prebranaliti in povaljati. Tudi v tem primeru se bo njiva dobro zarasla in nam dala zelo zadovoljiv pridelek. Seveda iz te njive bo težko jemati seme za prihodnje setev, ker bo pomešana jarina z ozimino, toda za moko bo ravno tako dobra.

Če na primer nimamo ene ali druge vrste jarih žit, podsejemo lahko z ozimno pšenico tudi jaro ržo ali narobe v ržo jaro pšenico, potem dobimo sorčico, ki nam za užitek v domačem gospodinjstvu prav dobro zaleže.

Slednjič pa, če je vsa ozimina šla po zlu, tedaj nam ne preostane drugega kakor da njivo le na plitko preorjemo in zasejemo z jarino ali kakim drugim sadežem. Toda tudi v tem primeru je priporočljivo poslužiti se pri žitih hitro učinkujočih umetnih gnojil kakor so čilski soliter in superfosfat. Brez teh gnojil ne bomo dosegli zadovoljivih pridelkov.

Kmetijstvo v Sloveniji bo vsled te ostre zime hudo prizadeto in marsikatera panoga bo letos skoraj brez pridelka. Zato mora kmet skušati, da reši vsaj tisto, kar mu je najlažje in najboljše. Četudi si ima izposoditi denar za umetna gnojila, se mu bo to v letošnjih slabih razmerah bogato povrnilo in visoko obrestovalo.

Kaj storiti z zmrznjenim vinom.

Iz vinorodnih krajev prihajajo pritožbe, da je letos v marsikateri kleti vino zmrznilo, da ga ni mogoče odtočiti. Zgodili so se tudi primeri, da so obroči popokali in sodi šli narazen, kar povzroča led, ki se vedno bolj širi, čim mrzlejši postaja. Pouda-

riti treba, da zmrzne šibko vino prej nego močno, ker tega obvaruje večja količina alkohola.

Če vina zmrznejo, tedaj trpijo v začetku na ta način, da se skalijo radi izločitve vinskega kamna, ki se seseda v obliki kristalov na dno. Ta vinski kamen in zmrznjeni vodni deli izločijo iz vina in potegnejo nase tudi nekaj barve in beljakovin. Neraztopljeno vino v sredini ima več alkohola in ekstrakta, zato je polnejše in močnejše, medtem ko obstoji njega zmrznjeni del iz leda, ki je nekoliko po-barvan, drugače pa prazen. Če tako vino odtočimo, dobimo navadno boljše vino in manj kislo. Vendar se v okusu nekoliko predrugači in sicer več tedaj, če leži še na stari jesenski gošči.

Po dosedanjih izkušnjah se priporoča, pustiti zamrznjeno vino na miru v isti posodi, če ni nevarnosti, da bi vsled hujšega mraza sod razneslo. Ob nastopu toplejšega vremena se bo samoodsebe odtajalo in učistilo. Potem ga je ločiti od droži ter pretočiti v sod, ki smo ga zažveplali, da se zopet ne skali ali porjavi. Če tako ravnamo z njim, se ne bo pokvarilo, ampak nasprotno marsikatero še izboljšalo, ker bo izgubilo mnogo kisline, ki jo imajo lanska vina itak preveč.

Cvetoder.

Ni še dolgo, ko smo pisali o tem največjem škodljivcu jablanovega cveta. Toda iz raznih vprašanj v tej zadevi se kaže, da marsikdo dotičnega spisa ni bral, ali je pa pozabil, kar je bral. Zato bo marsikomu ustrezno, če v glavnem ponovimo, kako se zatira.

Cvetodera opazujemo samo takrat, ko razjeda kot rdečkast »črvček«¹ jablanovo cvetje, ki se zaradi tega ne odpre, ampak porjavi kakor bi bilo osmojeno. Ta »črvček«, pravilno povedano ličinka, se izvali iz jajčeca, ki ga zleže v umetni brst majhen brošček-rilčkar. Ta

nrošček spi sedaj, dokler je mraz, otrpnjen v razpokah po deblu in vejah starejših jablan. Takoj pa, ko se bo marca nekoliko ogrelo, se bo prebudil, zlezal na dan in letal po sadovnjakih, kjer bo samica začela zalegati jajca po brstih, ko se bodo jeli napenjati. Če hočemo torej obvarovati jablanov cvet pred to silno škodo, je treba takoj sedaj na delo. Ostrgati je vso razpokano skorjo po deblu in debelejših vejah od vrha do tal, odstraniti ves mah in lišaje, potem pa osnažena debela in veje temeljito namazati z 20 % arborinom (na kg arborina 4 litre vode). Kdor ima pa primerno brizgalko, naj pa vso jablano (tudi vrh) obrizga z 10 % raztopino arborina (na 1 kg arborina 9 litrov vode). Trebež, ki ga nastrgamo z vej in debel, moramo na tleh prestreči v razgrnjene plahte in stresti na ogenj. Napačno je trebež pustiti na tleh, kajti mrčes je silno trdoživ. Čeprav bi ga stresli v sneg, bi mu to nič ne škodovalo.

Nekaj hroščev cvetoderov pa vendarle zgrešimo, čeprav smo še tako natančni pri snaženju jablan. Tiste pa dobimo v pest potem, ko začno letati, ako zarana zjutraj jablano močno stresemo, popadajo premrti na tla, kjer jih prestrežemo v plahte. Tako jih lahko lovimo tudi ob oblačnih, hladnih dneh.

Zatiranje cvetodera ni lahko. Vendar pa se da na opisani način rešiti marsikateri cvet. Popoln uspeh bi dosegli, če bi se oprijeli zatiranja vsi sadjarji.

I. Benko, strok. učitelj, Škofja Loka:

Združna mlekarna — pa posnemalnik na kmetiji.

Zanimiv pojav doživljamo. Ko smo svoje zadružišтво spravili končno že toliko naprej, da uživa ugled tudi izven meja naše domovine, ko se toliko poudarja važnost mlekarstva in mlekarškega zadružištva, pa že obstoječe mlekarške zadruge tožijo, da člani kar

trudoma odpadajo, bodisi da dajejo mleko privatnim prekupčevalcem ali pa da nabavljajo posnemalnike, in ga doma podelujejo v izdelke, ki jih potem prodajajo, kakor pač vedo in znajo.

Naj mi bo dovoljeno k temu pojavu spregovoriti par besed. Predvsem pa sledeča vprašanja: Ali je odpad članov od združnih mlekarn vzrok ali posledica zavoženega stanja naših združnih mlekarn? Kakšna je bodočnost domače produkcije surovega masla? Kako temu nezdravemu pojavu odpomoči?

Za zadovoljiv odgovor na prvo vprašanje bi bilo sicer potrebno iti nekoliko globlje, deloma tudi v preteklost, kar pa žal na tem mestu ni mogoče. Tukaj morem podati le ugotovitve, da je to dejstvo (namreč odpad članov od njih zadrug) v velikanski večini posledica razkrajanja naših združnih mlekarn, vzrok pa le v toliko, da moramo za bodočnost računati z možnostjo, da bo ta proces še hitreje napredoval, ako ne krenemo na popolnoma nova pota, ako ne začnemo za svoje mlekarstvo — kot za vse pridobitno — zadružišтво iskati popolnoma nove podlage in oblike.

Dejstvo je, da je naš kmet ponekod zelo izgubil zaupanje v združno idejo, izgubil vero, da je zadruga ustanova, ki ga hoče gospodarsko dvigniti, ker delovanje mnogih zadrug res ni bilo tako, da bi moglo v članih to vero ohraniti. In vendar je vsaka zadruga po svojem poslanstvu ustanova, ki naj bi ljudi družila, brez ozira na vse druge razlike med njimi, a mlekarška zadruga posebej še ustanova, ki naj bi i malemu posestniku nudila gospodarske ugodnosti velikega obrata, t. j. proizvajanje prvovrstnih izdelkov ob najnižjih obratnih stroških.

Tej svoji prvi nalogi je bila naša zadruga že davno odtegnjena in izrabljena za predmet čisto prav nizkotnega strankarskega in osebnega boja. Vsled tega je postala nezmožna vršiti tudi drugo nalogo, nuditi članom gospodarske ugodnosti velikega obrata,

nakar ji je kmet ogorčen obrnil hrbet.

Sedaj drugo vprašanje. Kakšne uspehe je pripisati tej produkciji v bodoče? Tu se je zopet ozirati na dvojce: na stroške pridelovanja in na kakovost dobljenega izdelka.

Ker je baš to drugo tisto, zaradi česar sem sklenil te vrstice napisati, se le nanj omejujem. Najsi je namreč našim mlekarnam tu ali tam kaj očitati, najsi tu ali tam res ne nudijo posebnih gospodarskih koristi, eno jim — ako se jih oklenemo — še vedno ostane: in to je, da so v stanu napredovati v pravcu izboljšanja naših izdelkov; in ko bi ne imele nobene druge vrline, so že zato vredne vseh naših trudov in žrtev.

Imejmo vendar v vidu, da moramo — in to v najbližnji bodočnosti — pri svojih izdelkih doseči **kakovost**, s katero bomo konkurenčni najmanj v celi naši državi, in si bomo polagoma utrlji pot na **inozemski tržišča**.

In s tega vidika je domača produkcija surovega masla **popolnoma ponesrečen korak** našega gospodarstva. Naše mlekarstvo stoji pred nalogami, ki jih bo rešilo zadržno mlekarstvo, ali pa pojde mlekarstvo kot tako po zlu.

A domača produkcija? Saj je vendar jasno, da ne ustreza niti zahtevam boljših domačih odjemalcev, dočim na izvoz misliti ni. Sicer pa potrpiamo, da pride iztreznjenje, ki bo gotovo prišlo, žal da bo drago. Žal mi je, da bo zopet kmet tisti, ki bo razočaran. In kdo bo na dobičku? Prodajalci posnemalnikov.

Naj v tej zvezi še nekaj omenim. V nekem danskem listu čitam, da so Danci od 3. do 10. januarja t. l. izvozili 1300 kg surovega masla na — Grško. Pred naš hišni prag tako rekoč! Komentar je menda nepotreben.

A sedaj tretje in najvažnejše vprašanje, kako temu nezdravemu pojavu odpomoči? Že spredaj sem povedal, da je zadržna mlekarna

kljub morebitnim hibam še vedno tista, ki ima možnost napredka. In s tem je podan tudi odgovor na gornje vprašanje. Pojdimo z vso ljubeznijo na delo, da obnovimo in prenovimo naše mlekarsko združništvo. Prenovimo sem rekel; sedaj, ko je staro že nad 5 desetletij, bomo vendar v stanu ugotoviti, kaj se je obneslo in kaj se ni, kaj svojim nalogam ustreza in kaj ne. In ko smo to ugotovili, ne bojmo se temeljitih reform.

O reformah, ki bi bile našemu mlekarskemu združništvu potrebne, pa ob drugi priliki.

Samoupravne doklade in gospodarstvo občin

Opozoriti moramo vse občine, seveda tudi druge samoupravne edinice, da je potegnilo ministrstvo za finance nase dobršen del vseh nadzorstvenih pravic nad njihovim gospodarstvom. Opozarjam predvsem občine na troje:

a) Vsako zvišanje občinskih davščin (doklad in naklad) bo poslej zavisto od ministrstva za finance. Če bo torej občina morala po danih potrebah zvišati n. pr. doklade k direktnim davkom od 100% samo na 110%, bo že treba za to odobrenja ministrstva.

b) Za vsako odtujitev občinskega premoženja bo treba odslej dovoljenja ministrstva za finance. Če bo hotela občina n. pr. odprodati kako čeprav neznatno parcelo, bo treba za to prositi ministrstvo.

c) Ako bo hotela najeti občina kako posojilo, bo moralo to dovoliti ministrstvo za finance ne glede na višino in ne glede na to, če bo potrebovala denar nujno.

Za občine je treba, da vse to vedo in že sedaj uravnajo svoje gospodarstvo ne le za letos, marveč tudi za naprej tako, da jim bo mogoče izhajati tudi brez zvišanja davščin.

Mislim sicer, da pri tem ne bo moglo ostati. Če je namen upravne reforme — decentralizacija, potem je odredba finančnega ministrstva naj-

brže samo začasna, ker bo sicer za centralno finančno upravo naravnost neznosno breme.

F. K—n.

Denar.

g Vrednost denarja 26. februarja. Naš dinar notira na borzi v Curihu 9.126 centimov. Inozemski denar pa zaznamuje na naši borzi v Ljubljani tele tečaje: 1 angleški funt 276.55 Din, 1 turška lira 247 Din, 1 ameriški dolar 56.87 Din, 1 kanadski dolar 53.55 Din, 1 holandski goldinar 22.82 Din, 1 nemška marka 13.53 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.69 Din. — *Pri nakupu tujega denarja v bankah in v manjših količinah so mu cene nekoliko višje, pri prodaji pa nekoliko nižje kakor borzne cene.*

Cene.

g Višje cene mleku. Mlekarsko društvo za Ljubljansko okolico je na svoji seji dne 17. II. 1929 sklenilo, zaradi izredno slabe letine in dragega krmila povišati ceno mleku od 3 Din na 3.50 Din. Društvo pričakuje, da bodo ta minimalni povisek konzumenti in proizvedenci vzeli lojalno na znanje in se ga držali, upoštevajoč, da bomo takoj, ko pride ugodnejši čas (zelena krma), cene primerno znižali. Povisek velja od 1. marca dalje.

g Mleko in mlečni izdelki. V zadnji dobi se znatno čuti lanskoletna suša, ki je povzročila pomanjkanje krme. K temu je pripomogel še hud mrz, kar vse skupaj močno vpliva na mlečnost krav. Mlekarn po deželi dobivajo od dne do dne manj mleka in zato so bile primorane zvišati ceno zanj za 50 par pri litru. Režijski stroški so pa ostali isti in zato se je tudi v Ljubljani morala zvišati cena mleku pri prodaji na drobno po 3 Din za liter, dostavljeno na dom pa po 3.25 Din. Temu primerno so zrastle cene tudi v drugih mestih. — Tudi maslo je moralo poskočiti v

ceni in se prodaja čajno maslo po 48 do 56 Din. Na trgu pa je precej domačega masla, ki ga kmetice posnemljejo doma s posnemalniki. Prodaja se na trgu po 36—40 Din. — *Sir.* Trgovina s sirom je sedaj bolj mrtva, ker je doba klobas. Tudi v sirarnah ga je malo, ker večina mlekaren prodaja sveže mleko. Cene na veliko za polnomastni domači ementalec so od 25—28 Din pri odjemu vsaj 1000 kg naenkrat, pri odjemu par hlebov pa 28—30 Din. Na drobno v trgovinah se prodaja po 40 Din za kilogram.

g Ljubljanska blagovna borza. Kupčija še vedno nestalna in pičila, ker se kupuje le za sproti. Tako je znamenovati skoraj same ponudbe brez povpraševanja. Ponudbe se glasijo za blago v vagonških količinah, postavljeno večinoma na vsako slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh po dobavi blaga. Cene veljajo za 100 kg: pšenica bačka, 80 kg težka, 305 do 307.50 Din, za marec 310—312.50 Din, za maj 322.50—325 Din, koruza ameriška 345 Din, bačka času primerno suha 310—312.50 Din, sorčica, 50% rži in 50% pšenice franko Domžale 285—290 Din, moka 0g franko Ljubljana, plačljiva po prejemu, 420 do 425 Din.

g Žitno tržišče. V splošnem vlada malo veselja do kupčije, prvič ker je dovoz blaga v Bački otežkočen, ker ga železnice težko dovažajo in ker je večina mlinov v Sloveniji zamrznjenih in ne obratujejo v polnem obsegu. To je glavni vzrok, zakaj je v pšenici manj prometa, med tem ko so nekateri naši mlinci že kupili v Bački in Banatu moko, da morejo postreči svojim odjemalcem. — Na ameriških borzah so cene stalne, ravno tako v Budimpešti. Na vojvodinskem tržišču pa rastejo in je bačka pšenica dosegla že ceno 250 Din, banaška pa stane že 245 Din. Tudi oves je dosegel ceno 250 Din. Tem cenam primerno se je dvignila tudi moka 00 na 350 Din.

g Tržišče lesa. Vreme je za spravlanje lesa iz gozda sicer še precej

ugodno, za nakládanie in prevoz po železnici pa manj prikladno. Letošnja huda zima je izpraznila vse zaloge suhih drv in prisilila odjemalce, da se zanimajo tudi za polsuho in sveže blago. Posledica tega je, da so cene drvom sploh zelo poskočile in da jih je v mestih le malo na razpolago. Tudi za stavbni les vlada precejšnje zanimanje. Tako se povprašuje po bukovih testonih in tavoletah, nadalje po tramih, hrastovih pragovih, leskah in madrijerjih. — Cene za stavbeni les so ostale v splošnem neizpremenjene, vendar se kaže pri posameznih vrstah tendenca na dviganje.

g Tržišče z jajci. Radi hudega mraza je produkcija jajc malenkostna, zato so tudi cene visoke. Nakupne cene pri kmetih znašajo po 1.50—1.75 Din in na trgu v Ljubljani se prodajajo po 2 do 2.50 Din za komad. — Tudi v Švici so cene zelo poskočile, ker primanjkuje blaga. Naš izvoz je neznaten.

g Živinska sol. Uprava državnih monopolov bo v kratkem pričela prodajati živinsko sol. Prodajne cene je sedaj potrdil finančni minister in veljajo za vso državo enako. Kamena sol (romunska) bo stala 140 Din za 100 kg, rudninska v briketih iz Kreke 140 Din, morska bela 140 Din, in siva 140 Din za 100 kg. Prodajalci na drobno, ki bi namesto čiste soli prodajali denaturirano živinsko sol, bodo kaznovani v smislu čl. 81 finančnega zakona za tekoče leto od 150—900 Din.

g Vinsko tržišče. Kupčija z vinom je sedaj malodane popolnoma prenehala, ker ga radi hudega mraza ni mogoče prevažati. Krivo pa je imel dotični gostilničar v Ljubljani, ki ni maral prevzeti doposlanega mu vina, češ da mu je na železnici zmrznilo in je radi tega postalo kislo. Nasprotno je vino le moglo zgubiti kislino in se poboljšati. Torej nasprotno je bilo s tem doseženo, ker je dobil boljše vino nego ga je kupil. — Zanimiva je tudi statistika produkcije vin raznih držav v Evropi in v primeri s svet. produkcijo. Na vsem svetu je bilo lani pridelanih

167 milijonov hektolitrov vina od; teh največ v Franciji od 51 milj. hl, potem v Italiji 46, v Španiji 16, v Angliji 11, na Portugalskem 9.3, v Romuniji 6.3, v Argentini 4.1, v Madjarski 3.7, v Jugoslaviji 2.9, v Grčiji 2.2, v Rusiji 2.1 in v Nemčiji 1.6 milj. hektolitrov.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Na zadnji ljubljanski živinski sejem je bilo prignanih 131 konj, 59 volov, 29 krav, 12 telet in 23 prašičkov za rejo. Prodanih pa je bilo 28 konj, 42 volov, 22 krav, 10 telet in 18 prašičkov. Sejem je bil razmeroma živahen in so se cene nekoliko okrepile. Za kg žive teže se je plačevalo: voli I. 9, II. 8, III. 7 Din, krave debele 5—6 Din, klobasarice 3 do 4 Din, teleta 11—12 Din. Konji in prašički za rejo po velikosti in kakovosti. Kupilo se je nekaj živine tudi za izvoz.

g Prašičji sejem v Mariboru. Zadnji prašičji sejem je bil radi mrzlega vremena slabo obiskan. Pripeljanih je bilo le 22 prašičev, ki so se plačevali po komadu po teh-le cenah: mladi prašiči 3 do 4 mesece stari 280 do 450 Din, 5 do 7 mesecev 480—500 Din, 8—10 mesecev 580—750 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din. Za kg žive teže 10—12.50 Din, mrtve 16—18 Din. Prodanih je bilo 17 prašičev.

Razno.

g Zadolžitve kmetijstva v Nemčiji. Po vojni naraščajo kmetijski dolgovi v Nemčiji izredno naglo. Tako so znašali v l. 1924 še 5.8 milijard mark, l. 1925 že 7.2 milijarde, l. 1926 pa 10.7, l. 1927 že 12.7 in l. 1928 pa celo 13.6 milijard mark. Ker se nemško kmetijsko zemljiško posestno stanje ceni na 28 milijard zlatih mark, je torej obremenjeno z dolgovi že do 49%. Država je začela veliko akcijo za rešitev tega važnega kmetijskega vprašanja.

g Občni zbor oblastne zadruga za kmetijski kredit v Zagrebu. Dne 10. t. m. se je v Zagrebu vršil prvi redni

občni zbor oblastne zadruge za kmetijski kredit v Zagrebu, pod katere območje spada tudi Slovenija. Kmetijsko družbo za Slovenijo je zastopal ravnatelj g. Trček. Iz predloženega poročila o delovanju oblastne zadruge je razvidno, da je bilo v njenem področju dosedaj osnovanih 53 krajevnih združenj, in sicer 22 v osješki oblasti, 19 v pomorsko-krajiški, 10 v zagrebški in 2 v ljubljanski oblasti.

g Izvoz hmelja iz Jugoslavije. V prvih desetih mesecih lanskega leta se je iz Jugoslavije izvozilo 4063 ton v vrednosti 93.400.000 Din, v isti dobi 1927 pa 3434 ton in 53.500.000 dinarjev.

g Uvozna carina na galico in žveplo znižana. Ministrski svet je popolnoma ukinil uvozno carino na žveplo za žvepljanje trt in znižal na polovico carino na modro galico, tako da znaša sedaj le 6 zlatih dinarjev na 100 kg. To pomenja, da bo za vsak kg galice treba plačati le 66 par, prej 132 par pri uvozu.

g IX. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se bo vršil letos od 30. maja do 9. junija.

H. Brey:

Slovo sina od matere.

Bilo je ob času lilij.* Nazaret, malo mestece ob vznožju višin, ki gospodarijo ravnini Izrael, je delalo svojemu imenu kot mesto cvetlic vso čast. Povsod nepopisno cvetenje in duhtenje. Okoli in okoli po zelenih lozah počasi vstajajočih višin so cvetele poljske lilije, rožnate ciklame, krvavordeče in bele anemone, žametne lila iris in rdeči rododendron. Po vrtovih so cveteli mandelni, granatna jabolka in citrone. Pred vsem drugim pa so po vrtovih cvetele vsakovrstne lilije: kakor v pajčolan zavite bele, ognjeno rumene, rdeče in črnopikaste.

V malem vrličku tihe hišice cveto

samo bele lilije. Vrliček leži stisnjen med hišico in sklanato steno zadaj, na desni ograjen spolvisokim zidom, na levi pa z gostim mirtinim grmičevjem.

Tih, od sveta ločen kotiček je to. In ne izgleda zastoj, kakor bi v tej tihoti stale belooblečene device, ki bi mimoidoči svoji kraljici poklanjale zlate krone, ki molé iz snežnobelih čaš. Lahko bi se tudi zdelo, da stoje tam bele sveče, katerih plameni gore kvišku.

Marija, gospodinja te hišice in tega vrta, sedi na klopici na vrtu in cvetoči mandelni nad njeno glavo spuščajo rožnate cvetne liste nanjo. Pred njo pa stoje bele lilije in širijo mameč duh.

Marija pa vsega tega ne vidi. Njene misli hite nazaj. Nevede poboža njena roka leseni sedež. Jožef zvesti je postavil to klopico — takrat, y tistem lepem času srečnega pričakovanja, ko je z utripajočim srcem čuvala visoko skrivnost. Na tej klopici je pogosto sedela in šivala oblačilca za Pričakovanega. In je čakala na dan, da se obljuba izpolni.

Tudi danes čaka. Toda danes trepeti od bolečine začrtana poteza ob njenih ustih. Danes ne sanja o materinski sreči — okoli nje vstajajo sence odpovedi in žrtev.

Na Sina čaka. Tudi včeraj in predvčerajšnjim je čakala na tej klopi, kjer sta z Jožefom nekdanj sedela in pred njima Sin, sklonjen nad zvitek svetih tore.*

Vé, da bo te dni treba doprinesiti žrtev, ki bo njeno srce odtrgala od srečnega skupnega življenja s Sinom.

Trideset let je uživala to srečo. Njegovo življenje je ščitila pred morilčevimi grabljivimi rokami. Negovala ga je in varovala kakor punčico svojega očesa. Služila mu je s ponižnostjo dekle in z nežnostjo materinske ljubezni.

* Tora — sv. pismo.

* Na Jutrovem je zgodaj pomlad.

(Konec prihodnjic.)